
Til	Vår saksbehandler	Vår dato	Vår referanse
Porsanger kommune	Morten Fredheim	01.09.2020	2013/901-17/314
Postboks 400 Rådhuset 9712 LAKSELV		Tidligere dato	Tidligere referanse
			2019/191-75

Høring - forskrift om snøskuterløyper i Porsanger kommune - forespørsel om grunneiers samtykke

Forsvarsbygg viser til høring vedrørende forskrift om snøskuterløyper i Porsanger kommune og forespørsel om grunneiers samtykke, samt kommunens innvilgelse av forlenget høringsfrist til 1.september 2020.

Forsvarsbygg har i et tidligere brev i forbindelse med kommunens arbeid med plan for rullering av skuterløypetraseer avgitt forhåndsinnspill hva angår løyper som er i befatning med Halkavarre/Porsangmoen skyte- og øvingsfelt (brev fra Forsvarsbygg datert 11.05.2020). Forsvarsbygg legger til grunn at våre tidligere innspill videreføres også i denne uttalelsen.

Forsvarsbygg vil i det følgende kommentere og fremme merknader og innspill for alle deler av løyfeforskrift og som berører Forsvarets interesser i kommunen.

Vedrørende forslag til lokalisering og omfang av løypetraseer

- **Løype 13 Sarppula til løype 14**

Løypa ligger strekningsvis innenfor grensene for Halkavarre/Porsangmoen skyte- og øvingsfelt men i sin helhet utenfor nedslagsfelt, sikkerhetssoner og manøverområde. Løypa anses å ikke komme i vesentlig konflikt med Forsvarets virksomhet på nåværende tidspunkt.

Merknad:

- Forsvarsbygg har ingen merknader til lokaliseringen av løype 13 under forutsetning av de sikkerhetsmessige begrensninger og forordninger som fremkommer av Forsvarsbyggs øvrige merknader.

- **Løype 13 C Nedrevann til velferden på Porsangmoen**

Forsvarsbygg har i brev datert 11.05.2020 forsøksvis beskrevet dette som en mulig sammenbindingsløype mellom løype nr. 13 og (en forutsetningsvis) omlagt/ny trase for løype nr. 17, men på dette tidspunktet uten å ha foretatt noe nærmere vurdering av eksakt lokalisering i forhold til fremkommelighet, trafiksikkerhet og lignende.

Slik løypetraseen er foreslått i høringen ligger denne i tilknytning til forlegnings-, garnisonsområde og innenfor øvingsområder, men i sin helhet utenfor både nedslagsfelt og sikkerhetssoner.

Strekning mellom Nedrevann og Europavei 6

Forsvarsbygg registrerer at denne delstrekningen av løypeforslaget på land/fastmark er planlagt inn i et inngjerdet område i forbindelse med et av sektorens etablissementer med beliggenhet nært strandsonen til Nedrevann, herunder også inngjerdede deler av tilhørende adkomstvei fra forlegningsområdet.

Av sikkerhetsmessige hensyn finner Forsvarsbygg det nødvendig at denne del-strekningen av traseen endres. Både hensynet til leirsikkerhet og terrengets beskaffenhet i tilstøtende områder ved dette etablissementet tilsier at det å finne en egnet trase i akseptabel avstand til etablissementet og av hensyn til sikkerheten forbundet med skuterutfart kan synes vanskelig. En eventuell løype-trase må således flyttes et godt stykke sørover, og om mulig følge Europavei 6 frem til 60-sone og krysse Europavei 6 i tilknytning til det etablerte gangfeltet.

Strekning mellom Europavei 6 og sammenkoplingspunkt med løype 17

Forsvarsbygg registrerer at denne delstrekningen av løypeforslaget er planlagt på nordsiden av velferdsbygget. Av sikkerhetsmessige hensyn og for å ivareta leirens fremtidige utviklingsmuligheter finner Forsvarsbygg det nødvendig at også denne del-strekningen av traseen endres. I følge Forsvaret kan løypen etter krysningspunkt ved Europavei 6 påkoples eksisterende adkomst-/terrengvei ca. 200 meter sørvest for velferdsbygningen og følge denne veien til et egnet krysningssted over lysløypen på nordsiden av Avinor sitt anlegg, og deretter fortsetter østover i tilknytning til lysløypen til et egnet sammenkoplingspunkt med løype 17 på beredskapsveien i område ved bane B6/B5. De østligste delene av denne løypen vil bli liggende innenfor noen av sikkerhetssonene ved noen av garnisonens mest sentrale skytebanestrukturer for skarpskyting. I forbindelse med skarpskyting foretar Forsvaret rekognoseringer og har fysisk tilstedeværelse i form av vaktposter. Ved å etablere en slik løype kan det etter Forsvarsbyggs vurdering periodevis forventes å kunne oppstå uforutsigbarhet om tilgjengeligheten til skytebanestrukturen for Forsvarets vedkommende, og uforutsigbarhet om tilgjengeligheten til sideløypen for allmenn sivil skuterutfart. Det kan bli krevende å ivareta begge disse interessene på en optimal måte, da det må tas høyde for periodevis korte varslings- og responstider fra Forsvarets og følgelig behov for å stenge løypen, samt en nødvendighet av å iverksette bortvisning av snøskuterbrukere som måtte befinne seg langs denne løypen.

I lys av Forsvarets styrkeoppbygging ved Porsangmoen vurderer Forsvarsbygg at det således potensielt ligger en mulighet for interessekonflikter knyttet til en slik sideløype.

Forsvaret har tilkjennegitt mulighet for likevel å kunne etablere en slik løype under forutsetning av at denne løypen, i likhet med øvrige løyper innenfor Halkavarre/Porsangmoen skyte- og øvingsfelt i forskrift blir definert som prøveordninger med årlig evaluering. I tilfelle av økte interessekonflikter med vesentlig ulempe for Forsvarets bruks- og utviklingsmuligheter kan det i forbindelse med slik evaluering bli aktuelt med krav om bruksbegrensninger eller i ytterste konsekvens bortfall av løypestrukturer.

Merknad:

- Forsvarsbygg viser til at en ny løype 13 C på strekningen mellom Nedrevann og Europavei 6 av hensyn til leirsikkerhet må endres, og slik at denne flyttes et stykke sørover og om mulig følger Europavei 6 frem til 60-sone og krysse Europavei 6 i tilknytning til det etablerte gangfeltet.
- Forsvarsbygg viser til at en ny løype 13 C på strekningen mellom Europavei 6 og sammenkoplingspunkt med løype 17 av hensyn til leirsikkerhet og leirens fremtidige utviklingsmuligheter må endres, og slik at denne påkoples eksisterende adkomst-/terrengvei ca. 200 meter sørvest for velferdsbygningen og følge denne veien til et egnet krysningssted over lysløypen på nordsiden av Avinor sitt anlegg, og deretter fortsetter østover i tilknytning til lysløypen til et egnet sammenkoplingspunkt med løype 17 på beredskapsveien i område ved bane B6/B5.
- Forsvarsbygg viser til at ny løype 13 C befinner seg innenfor sikkerhetssonene, men at den likevel vil kunne inntas i forskrift under forutsetning av de sikkerhetsmessige begrensninger og forordninger som fremkommer av Forsvarsbyggs øvrige merknader.

- **Løype 14 Kommunegrensa Alta – Vánšjohka med sideløyper**

Forsvarsbygg har i brev datert 11.05.2020 vist til at den opprinnelige løype 17 befinner seg innenfor flere overlappende sikkerhetssonene og i tillegg innenfor deler av et nedslagsfelt (G-feltet). Den opprinnelige løype 17 er i det foreliggende løypeforslaget i all hovedsak lagt om i henhold til Forsvarets forslag, med unntak av en sideløype ut på Gákkajávri som i løypeforslaget er en del av løype 14.

Forslaget om nevnte sideløype er av kommunen begrunnet med at dette er et mye brukt område av beboere i hyttefeltene for kortere utflukter, og at det i mangel av nærmere kjennskap til sikkerhetssonene for de ulike våpensystemene ligger en antakelse om at denne sideløypen kan være/er sikker. Kommunen etterspør samtidig en nærmere tilbakemelding dersom foreslått trase på Gákkajávri likevel anses som utrygg, og om den bør innskrenkes.

Forsvarsbygg kan opplyse om at sideløypen befinner seg innenfor sikkerhetssoner til flere av Forsvarets våpentyper som benyttes ved noen av garnisonens mest sentrale skytebanestrukturer for skarpskyting. I forbindelse med skarpskyting foretar Forsvaret rekognoseringer og har fysisk tilstedeværelse i form av vaktposter på Gákkajávri. I årene fremover forventer Forsvaret og Forsvarsbygg økt bruk av denne skytebanestrukturen.

Forsvarsbygg oppfatter forslaget til bestemmelser om bruk at det i utgangspunktet ikke er lagt opp til noen begrensninger for resting eller andre bruksbetingelser for sideløypen, og således må sideløypen (og etter det vi oppfatter også hele Gákkajávri) gjennom forslaget anses for å være tilgjengelig for allmenn motorisert skuterutfart, uavhengig av både bruker-gruppe og oppholdstid (herunder langveisfarende og andre som ønsker å raste/oppholde seg i kortere eller lengre tidsrom).

Ved å opprettholde en slik sideløype kan det etter Forsvarsbyggs vurdering periodevis forventes å kunne oppstå uforutsigbarhet om tilgjengeligheten til skytebanestrukturen for Forsvarets vedkommende, og uforutsigbarhet om tilgjengeligheten til sideløypen for allmenn sivil skuterutfart. Det kan bli krevende å ivareta begge disse interessene på en optimal måte, da det må tas høyde for periodevis korte varslings- og responstider fra Forsvarets og følgelig behov for å stenge løypen, samt en nødvendighet av å iverksette bortvisning av snøskuterbrukere som måtte befinne seg langs denne sideløypen.

I lys av Forsvarets styrkeoppbygging ved Porsangmoen vurderer Forsvarsbygg at det således potensielt ligger en mulighet for interessekonflikter knyttet til en slik sideløype.

Forsvaret har tilkjennegitt mulighet for likevel å kunne opprettholde en slik sideløype i løypeforslaget under forutsetning av at denne løypen, i likhet med øvrige løyper innenfor Halkavarre/Porsangmoen skyte- og øvingsfelt i forskrift blir definert som prøveordninger med årlig evaluering. I tilfelle av økte interessekonflikter med vesentlig ulempe for Forsvarets bruks- og utviklingsmuligheter kan det i forbindelse med slik evaluering bli aktuelt med krav om bruksbegrensninger eller i ytterste konsekvens bortfall av løypestrukturer. Forsvarsbygg kan videre opplyse om at også strekning Gákkajávri til Dápmotjávri (Sør) befinner seg innenfor én av sikkerhetssonene til den samme skytebanestruktur som nevnt ovenfor, og som Forsvaret og Forsvarsbygg i årene fremover forventer økt bruk av, herunder også andre målområder og våpentyper med mulig andre sikkerhetssoner.

Merknad:

- Forsvarsbygg viser til at løype 14 og tilhørende sideløype på Gákkajávri befinner seg innenfor sikkerhetssoner, men at løypen likevel vil kunne inntas i forskrift under forutsetning av de sikkerhetsmessige begrensninger og forordninger som fremkommer av Forsvarsbyggs øvrige merknader.

- **Løype 14 A Gaggavann til Lavkajavri med sideløyper**

Løypa er en ny løype hvor kun en begrenset del av løypa befinner seg innenfor skytefeltet i den sørligste del av Gákkajávri. Løypa ligger i sin helhet utenfor nedslagsfelt og dagens sikkerhetssoner, og løypa anses å ikke komme i vesentlig konflikt med Forsvarets virksomhet på nåværende tidspunkt.

Merknad:

- Forsvarsbygg har ingen merknader til lokaliseringen av løype 14 A under forutsetning av de sikkerhetsmessige begrensninger og forordninger som fremkommer av Forsvarsbyggs øvrige merknader.

- **Løype 15 Sentrum til løype nr. 14 med sideløype**

Strekning mellom Lakselv sentrum og Flyplassveien

Løype 15 foreslås med et nytt startpunkt i Lakselv sentrum, med to alternative traseer som begge kommer i direkte befatning med Forsvarsbygg sin eiendom. Kommunens anbefaling er at løypetraseen fremføres blant annet på Forsvarsbygg sin eiendom og følger flyplassgjerde østover til denne eiendommens slutt, og videre på annen eiendom før den vinkler nordover langs flyplassgjerde til krysningspunkt over Flyplassveien.

Forsvarsbygg kan opplyse om at det per i dag ikke foreligger planer for Forsvarsbyggs eiendom som er til hinder for de to alternative traseene. Fremtidige endringer i forutsetninger hva angår Forsvarets interesser kan imidlertid medføre at vi må endre vår tilnærming til lokalisering av løypen.

Strekning ved Myrvoll (Ildskogveien)

En delstrekning av løypa foreslås videreført med beliggenhet innenfor del av privat eiendom gnr. 19 bnr. 56 der Forsvaret har leide rettigheter (NB! Eiendommen gjenfinnes ikke i «Liste over eiendommer som skuterløypene går over»). Forsvarsbygg kan opplyse om at det per i dag ikke foreligger konkrete planer om Forsvarets bruk som synes å komme i konflikt med foreslått løypetrase. Fremtidige endringer i forutsetninger hva angår Forsvarets interesser kan imidlertid medføre at Forsvarsbygg (etter eventuelt nærmere avtale med grunneier) har behov for å endre vår tilnærming til lokalisering av løypen.

Strekning innenfor Halkavarre/Porsangmoen skyte- og øvingsfelt

En vesentlig del av løypa ligger innenfor Halkavarre/Porsangmoen skyte- og øvingsfelt, og Forsvarsbygg har gjennom brev datert 11.05.2020 vist til at den opprinnelige løype 15 befinner seg innenfor flere og overlappende sikkerhetssoner og stedvis i tilknytning til/innenfor den sørligste delen av et nedslagsfelt (I-feltet). Det er videre vist til at sivil snøskuterferdsel langs denne løypa anses av Forsvaret med bakgrunn i forventet aktivitetsnivå foreløpig likevel som håndterbar i forhold til ivaretagelse av sikkerheten. Forsvarsbygg bemerket samtidig at det kan synes nødvendig/formålstjenlig med noe justeringer at dagens løype gjennom deler av området (herunder nedslagsfelt og feltbane-strukturen) og langs Halkavarre-veien for å oppnå en akseptabel avstand til de av Forsvarets mest benyttede manøvrerings- og øvingsområder. Det er imidlertid så langt ikke gjennomført noe detaljert vurdering fra Forsvarets side i forhold til dette. Forsvarsbygg ser det som viktig at man gjennom videre arbeid med løype-forskrift og i endelig forskrift beholder noe fleksibilitet i forskrift til å kunne foreta justeringer av løypetraseen ut over de avstander som fremgår av §7. Tilsvarende behov for fleksibilitet er gjeldende for at Forsvaret skal kunne foreta midlertidig omdirigering av skutertrafikk av hensyn til manøvrering/øvelser og aktivering av sikkerhetssoner, som et alternativ til å måtte stanse ferdselen helt i lengre perioder.

Kommunens forslag om unntak i henhold til § 5 andre ledd er en svært viktig bestemmelse som på en god måte understøtter Forsvarets mulighet til å ivareta sikkerheten for brukere av denne løypa.

Merknad:

- Forsvarsbygg har ingen merknader til lokaliseringen av løype 15 hva angår strekning mellom Lakselv sentrum og Flyplassveien eller hva angår strekning ved Myrvoll.
- Forsvarsbygg viser til at deler av løype 15 befinner seg innenfor Halkavarre/Porsangmoen skyte- og øvingsfelt men at den likevel vil kunne videreføres under forutsetning av de sikkerhetsmessige begrensninger og forordninger som fremkommer av Forsvarsbyggs øvrige merknader.

• Løype 17 Stuevann til Dapmotjavri

Forsvarsbygg har gjennom brev datert 11.05.2020 vist til at den opprinnelige løype 17 befinner seg innenfor flere og overlappende sikkerhetssoner og i tillegg innenfor deler av et nedslagsfelt (G-feltet). Forsvarsbygg registrerer at Forsvarets forslag med omlegging av løypen i det vesentlige er hensyntatt i det foreliggende høringsforlaget.

Strekning mellom Rohčevárri via Hárrejavri og vannflate 114 (moh) ved Hárrejohka

Forsvaret har overfor Forsvarsbygg påpekt at delstrekningen mellom Rohčevárri via Hárrejavri og vannflate 114 (moh) ved Hárrejohka er vurdert som så vidt krevende med hensyn til fremkommeligheten at det bør foretas en omlegging av denne delstrekningen, og slik at løypen mellom Rohčevárri og vannflate 114 (moh) ved Hárrejohka i stedet følger eksisterende terrengvei et stykke vest for den foreslått trase.

Forsvarsbygg vil for øvrig bemerke at det innenfor skytefeltgrensen er to vann som i kartet begge er kalt «**Dápmotjavri**», og anbefaler at løypenavnet endres for å unngå eventuelle misforståelser.

Strekning tilknyttet de garnisonsnære områdene

Av hensyn til leirsikkerhet og leirens fremtidige utviklingsmuligheter må en delstrekning av den planlagte løypetraseen i de garnisonsnære områdene flyttes. I lys av terrengets beskaffenhet i tilknyttede områder må nødvendigvis løypen følge beredskapsveien fra bane B6/B5 og nordøstover til en egnet avkjøringsmulighet fra beredskapsveien på vestsiden av Ikkas-tunet, og deretter fortsette nordover over Unna Inggasjavri mot Halkavarre-veien.

Strekning mellom vann 158,0 moh. ved Halkavarre-veien og Stophojávri/Stuevann.

Forsvarsbygg ser det som viktig at man gjennom arbeid med løype-forskrift innenfor skyte- og øvingsfeltet sikrer fleksibilitet i forskrift til å kunne foreta justeringer av løypetraseen ut over de avstander som fremgår av §7. Tilsvarende behov for fleksibilitet bør etableres på en måte i forskrift som gjør at Forsvaret kan foreta midlertidig omdirigering av skutertrafikk av hensyn til manøver/øvelser og aktivering av sikkerhetssoner der det ellers ligger til rette for det som et alternativ til å måtte stanse ferdselen helt i lengre perioder. Behov for midlertidig omdirigering vil i utgangspunktet kunne oppstå langs alle deler av løypestrukturen i Halkavarre/Porsangmoen skyte- og øvingsfelt, men ventelig særskilt i tilknytning til område mellom vann 158,0 moh. ved Halkavarre-veien og Stophojávri/Stuevann der skuter-trafikken i så fall vil kunne bli henvist til å følge Halkavarre-veien i sin helhet.

Kommunens forslag om unntak i henhold til § 5 andre ledd er for øvrig en svært viktig bestemmelse som på en god måte understøtter Forsvarets mulighet til å ivareta sikkerheten.

Merknad:

- Forsvarsbygg anbefaler at delstrekningen mellom Rohčevárri via Hárrejávri til vannflate 114 (moh) ved Hárrejohka om mulig flyttes vestover og følger eksisterende terrengvei mellom kraftlinjene i dette området.
- Forsvarsbygg anbefaler en endring av løypenavn.
- Forsvarsbygg viser til at strekninger i tilknytning til garnisonen av hensyn til leirsikkerhet, leirens fremtidige utviklingsmuligheter og terrengets beskaffenhet må flyttes, og slik at den nye løypen fra bane B6/B5 og nordøstover følger beredskapsveien til en egnet avkjøringsmulighet fra beredskapsveien på vestsiden av Ikkas-tunet, og deretter fortsetter nordover over Unna Inngasjavri (mot Halkavarre-veien).
- Forsvarsbygg viser til sikkerhetsmessige hensyn og for å gi mulighet for Forsvaret til å utvise fleksibilitet i forhold til skuterferdselen at det må legges opp til delstrekninger for vekselvis bruk i området mellom vann 158,0 moh. ved Halkavarre-veien og Stophojávri/stuevann.

Vedrørende forslag til bestemmelser om bruk

- **§ 2 Virkeområde - Nytt ledd**

Forsvarsbygg viser til vårt brev datert 11.05.2020 der det fremkommer at løypene i tilknytning til Halkavarre/Porsangmoen skyte- og øvingsfelt må anses som «prøveordninger», og som må underlegges en evaluering.

Forsvarsbygg kan ikke se av høringsforslaget at dette med prøveordning kommer frem, hvilket vi vil understreke er en forutsetning i denne høringsuttalelsen. En slik prøveordning må evalueres årlig. I tilfelle av økte interessekonflikter med vesentlig ulempe for Forsvarets bruks- og utviklingsmuligheter kan det i forbindelse med slik evaluering bli aktuelt med krav om bruksbegrensninger eller i ytterste konsekvens bortfall av løypestrukturer.

Det er for øvrig to bestemmelser som er benevnt med «§ 2».

Merknad:

- Forsvarsbygg ber om at § 2 suppleres med nytt ledd om at løypestrukturen innenfor Halkavarre/Porsangmoen skyte- og øvingsfelt må anses som en prøveordning som må evalueres hvert år. I tilfelle av økte interessekonflikter med vesentlig ulempe for Forsvarets bruks- og utviklingsmuligheter kan det i forbindelse med slik evaluering bli aktuelt med bruksbegrensninger eller i ytterste konsekvens bortfall av løypestrukturer.

- **§ 2 Snøskuterløyper - Første ledd 3.setning**

Forsvarsbygg viser til bestemmelse i § 2 Snøskuterløyper første ledd og formuleringen i 3. setning om at «Snøskuterløypene vises i kommuneplanens arealdel og på Porsanger kommunes hjemmeside».

Forsvarsbygg vil påpeke at Forsvaret er avhengig av fleksibilitet innenfor eiendommer og skyte- og øvingsfelt til å foreta endringer innenfor rimelighets rammer, der en kopling av snøskuterløyper til kommuneplan (og plan- og bygningsloven) etter vår vurdering vil kunne innebære en vesentlig begrensning, herunder tidkrevende prosesser for å få gjennomført eventuelle endringer. Vårt utgangspunkt er at denne formuleringen ikke kan

gjøres gjeldende i forskrift i alle fall hva angår løypene som er i befatning med Forsvarets eiendom og skyte- og øvingsfelt.

Det er for øvrig to bestemmelser som er benevnt med «§ 2».

Merknad:

- Forsvarsbygg viser til formuleringen i § 2 Snøskuterløyper første ledd 3. setning om at «*Snøskuterløypene vises i kommuneplanens arealdel* » hvorpå vi mener denne formuleringen ikke kan medtas i forskrift hva angår løyper i befatning med Forsvarets eiendom og skyte- og øvingsfelt eller i kommuneplanens arealdel.

- **§ 3 Åpning og stenging av snøskuterløyper - Fjerde ledd**

Forslag til bestemmelse om åpning og stenging av snøskuterløyper synes langt på vei å ivareta Forsvarets behov for å kunne stenge løyper av sikkerhetsmessige grunner.

Forsvarsbygg har i tillegg behov for å kunne foreta midlertidig stenging i forbindelse med skjermingsverdige operasjoner/aktivitet av hensyn til Rikets sikkerhet og tilsvarende, og således må det i tilknytning til fjerde ledd tas inn en formulering om, samt henvisning til sikkerhetsloven.

Merknad:

- Forsvarsbygg forutsetter at forskriftsteksten for snøskuterløypene utformes slik at det ikke gir motstrid til sikkerhetsloven og Forsvarets mulighet til regulering av sivil ferdsel i militære områder.

- **§ 4 Bruk av snøskuterløyper - Fjerde ledd**

Forsvarsbygg viser til at deler av både løype 13 C og løype 17 er lokalisert i relativ nær tilknytning til forlegnings- og leirområdene ved Porsangmoen, lysløyper og annen garnisonsnær infrastruktur som Forsvaret også vil benytte hyppigere i årene fremover. Forsvarsbygg mener av både sikkerhetshensyn og operative hensyn at det således vil være behov for en regulering av høyeste tillatte hastighet med 30 km/t i en viss utstrekning rundt Porsangmoen. En slik fartsgrense bør for løype 13 C gjelde fra og med strandlinjen til Nedrevann og til sammenkoplingspunktet med løype 17, samt i en viss utstrekning langs løype 17 i begge retninger ut fra sammenkoplingspunktet med løype 13 C. Forsvarsbygg ser i så henseende positivt på at kommunen planlegger en nærmere dialog om blant annet regulering av fartsgrenser i løpet av høsten 2020.

Merknad:

- Forsvarsbygg ber om at § 4 fjerde ledd suppleres med en formulering om at det for nærmere avgrensede strekninger av løype 13 C og løype 17 i tilknytning til Porsangmoen fastsettes en høyeste tillatte hastighet med inntil 30 km/t.

- **§ 4 Bruk av snøskuterløyper - Nytt ledd**

Forsvarsbygg viser til at betydelige deler av løype 17 lokaliseres i direkte tilknytning til skytebanestrukturer og områder for generell manøvervirksomhet både på nord-, øst og sørsiden av Porsangmoen-området. Dette er områder som Forsvaret benytter ofte og som vil bli benyttet hyppigere i årene fremover. Forsvarsbygg mener av både sikkerhets- og operative hensyn at det vil være behov for en regulering av høyeste tillatte hastighet utenfor sonene som vi har omtalt under § 4 fjerde ledd med maksimalt 50 km/t mellom område Hårrejohka-vassdraget ved bane C1 og område nord for bane F5 (Halkavarre-veien). Forsvarsbygg ser i så henseende positivt på at kommunen planlegger en nærmere dialog om blant annet regulering av fartsgrenser i løpet av høsten 2020.

Merknad:

- Forsvarsbygg ber om at det til § 4 lages et nytt ledd hvor det for nærmere avgrensede strekninger av løype 17 mellom område Hårrejohka-vassdraget ved bane C1 og område nord for bane F5 (Halkavarre-veien) og utenfor de sonene som i merknad til § 4 fjerde ledd er omtalt med høyeste tillatte hastighet med inntil 30 km/t, fastsettes en høyeste tillatte hastighet med inntil 50 km/t.

- **§ 5 Kjøring ut av løypa for stopp og rasting - Andre ledd**

Forslag til unntaksbestemmelse i §5 andre ledd angående parkering og rasting inntil 300 meter fra senter av skuterløype på begge sider langs løype 15 og 17 bidrar til at Forsvaret vil være i stand til å ivareta sikkerhet forbundet med sambruk mellom Forsvaret og sivil motorferdsel i området. Dette er svært viktig i et så vidt aktivt skyte- og øvingsfelt der det samtidig skal legges til rette for sivil motorisert ferdsel til alle døgnets tider. Forsvarsbygg ber om at denne unntaksbestemmelsen også gjøres gjeldende hva angår løype 13 C fra og med strandlinja til Nedrevann og til sammenkoplingspunktet med løype 17.

Merknad:

- Forsvarsbygg ber om at § 5 andre ledd suppleres med løype 13 C, fortrinnsvis fra og med strandlinja til Nedrevann og til sammenkoplingspunktet med løype 17).

• § 6 Sikkerhet – Nytt ledd

Forsvarsbygg viser til at Halkvarre/Porsangmoen skyte- og øvingsfelt er å betrakte som et fareområde da ferdsel innenfor området innebærer en permanent eller midlertidig risiko avhengig av aktivitet med skytevåpen, sprengning eller kjøretøy. Høyest risiko vil være knyttet til definerte skytebaner med sikkerhetssone, men det vil kunne foregå midlertidige øvelser med kjøretøy og våpen i hele feltet. Den som ferdes i Halkvarre/Porsangmoen skyte- og øvingsfelt har et selvstendig ansvar for selv å holde seg informert om det er trygt å ferdes der før en tar seg inn i feltet, og må under ferdsel følge merking og anvisning fra Forsvaret.

Merknad:

- Forsvarsbygg viser til at Halkvarre/Porsangmoen skyte- og øvingsfelt er å betrakte som et fareområde, og at det således i forskrift § 6 må inntas et nytt ledd hvor det fremkommer at den som ferdes i Halkvarre/Porsangmoen skyte- og øvingsfelt har et selvstendig ansvar for selv å holde seg informert om det er trygt å ferdes der før en tar seg inn i feltet og må under ferdsel følge merking og anvisning fra Forsvaret.

• § 7 Skilting og merking – Tilføyelser/nye ledd

Forsvarsbygg ser det som viktig at man gjennom videre arbeid med løype-forskrift og i endelig forskrift har fleksibilitet innenfor Halkvarre/Porsangmoen skyte- og øvingsfelt til i dialog med kommunen og direkte berørte interesser å kunne foreta justeringer av løypetraseen ut over de avstander som fremgår av første ledd. Dette begrunnes med at det fra Forsvarets side tidvis tas i bruk nye/andre våpentyper med mulig andre krav til sikringssoner enn dagens, samt at det tidvis vil være behov for å justere målmateriell/-plassering med tilhørende justering av sikringssoner.

Det bør videre være åpning for at Forsvaret innenfor Halkvarre/Porsangmoen skyte- og øvingsfeltet kan foreta midlertidig omdirigering av skutertrafikk av hensyn til manøver/øvelser og aktivering av sikkerhetssoner, som et alternativ til å måtte stanse ferdselen helt. Behov for midlertidig omdirigering vil i teorien kunne oppstå flere steder, men særskilt i tilknytning til løype 15 og løype 17.

Også fremtidige endringer i forutsetninger hva angår Forsvarets interesser kan medføre at Forsvarsbygg må endre vår tilnærming til lokalisering av løypene.

Forsvarsbygg viser i den sammenheng til vårt brev datert 11.05.2020 der det fremkommer at løypene i tilknytning til Halkvarre/Porsangmoen skyte- og øvingsfelt må anses som «prøveordninger», og som må underlegges en evaluering. Forsvarsbygg kan ikke se av høringsforslaget at dette med prøveordning kommer frem, hvilket vi vil understreke er en forutsetning i denne høringsuttalelsen. En slik prøveordning må evalueres årlig.

I tilfelle av økte interessekonflikter med vesentlig ulempe for Forsvarets bruks- og utviklingsmuligheter kan det i forbindelse med slik evaluering bli aktuelt med krav om bruksbegrensninger eller i ytterste konsekvens bortfall av løypestrukturer.

Merknad:

- Forsvarsbygg ber om at § 7 (eventuelt i en annen egnet paragraf) suppleres med en bestemmelse om at Forsvaret innenfor Halkvarre/Porsangmoen skyte- og øvingsfelt og i nærmere dialog med kommunen og direkte berørte interesser kan foreta justering av løypetraseene og omdirigering av skutertrafikken ut over avstandene i § 7 første ledd.

Vedrørende samtykke til løype på eid eller festet eiendom

Forsvarsbygg viser til kommunens forespørsel om samtykke fra eier eller fester til opprettelse/videreføring av skuterløype som løypen(e) er foreslått over.

Et slikt samtykke forutsetter at nødvendige avklaringer knyttet til våre forutsetninger i merknadsbehandlingen må foreligge og være ivaretatt. Vårt samtykke må derfor avvente til dette foreligger.

Bjørn Bergesen
Seksjonssjef Arealplan
Eiendomsforvaltning

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og derfor ikke signert.

Kopi til:
Forsvarsstaben

Postboks 800, Postmottak

2617

LILLEHAMMER